

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Verkenning ontwikkelen netwerk DUTO-adviseurs

20 november 2017

contact@nationaalarchief.nl

Programma

- Welkom
- Aanleiding en doel
- Archivering by design
- DUTO-eisen
- DUTO-scan
- Profiel DUTO-adviseur
- Interesse voor deelname aan netwerk
- Stappen om het netwerk te ontwikkelen
- Afronding en vervolg

Aanleiding

- Archiefwet: toegankelijk vanaf creatie/ontvangst
- Bij digitale informatie nog belangrijker dan bij papier
- Al bij ontwerp informatiesystemen: 'by design'
- Taak voor archiefvormers
- De praktijk loopt nog flink achter

DUTO

- Bij archiefvormers behoefte aan:
 - Duidelijke uitleg en kaders
 - Advies bij ontwerp informatiesystemen
- DUTO biedt hiervoor instrument
 - Inhoud: DUTO-eisen, met toelicht
 - Werkvorm: DUTO-scan
- Positieve reacties van archiefvormers
- Nationaal Archief kan/wil/mag niet iedereen adviseren

Idee: netwerk van DUTO-adviseurs

- DUTO-adviseur:
 - Adviseur informatiebeheer (record keeping, ADI, etc)
 - Gericht op archiefvormers
 - Adviseert bij ontwerp van informatiesystemen
 - Gebruikt daarbij DUTO (m.n. DUTO-scans)
- Netwerk DUTO-adviseurs:
 - Gezamenlijk ontwikkelen kennis en vaardigheden
 - Gebruiken allemaal DUTO
 - Gezamenlijk verbeteren DUTO
 - Helpen elkaar bij adviesopdrachten
 - In eerste instantie archiefinstellingen, bij succes breder

Archivering by design

Frisse blik op archiveren

Traditioneel: archiveren = bewaren

Frisse blik

Archiefwet:

De overheidsorganen zijn
berustende archief

toegankelijk

aan de
de
[A
1995]

**Archiveren =
informatie duurzaam toegankelijk
maken voor toekomstig gebruik**

en

en,
stiging van de
ende archiefbescheiden.

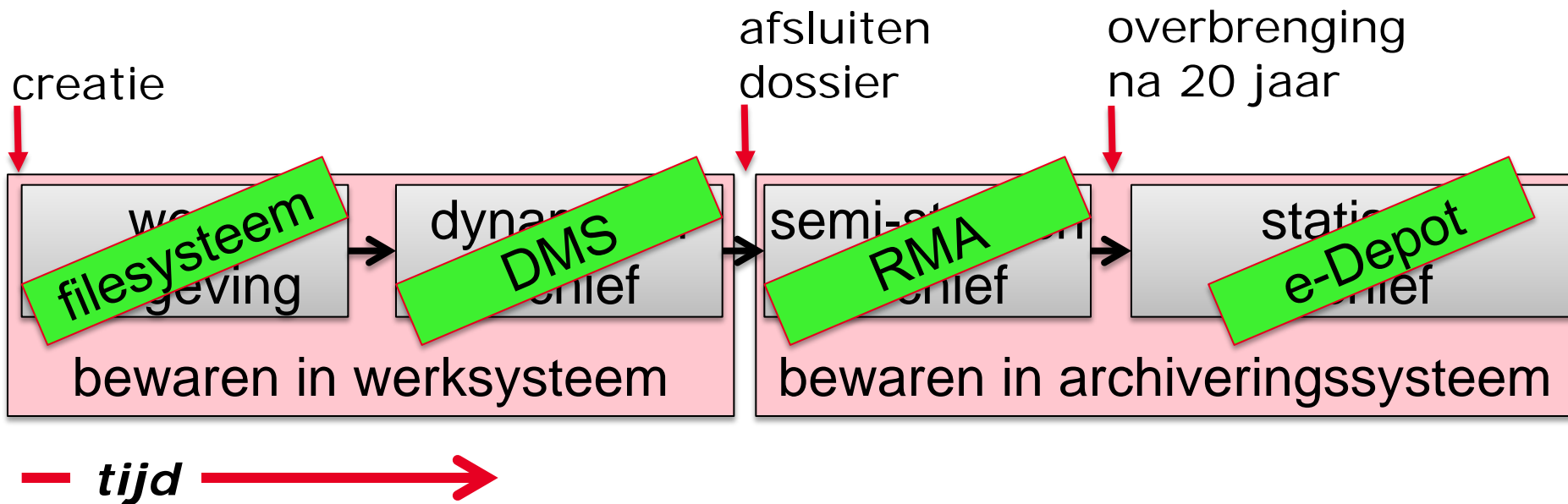

Criteria duurzaam toegankelijke informatie

- Toegankelijk:
 - Vindbaar
 - Beschikbaar
 - Leesbaar
 - Interpreteerbaar
 - Betrouwbaar
- Duurzaam:
 - Bestand tegen veranderingen

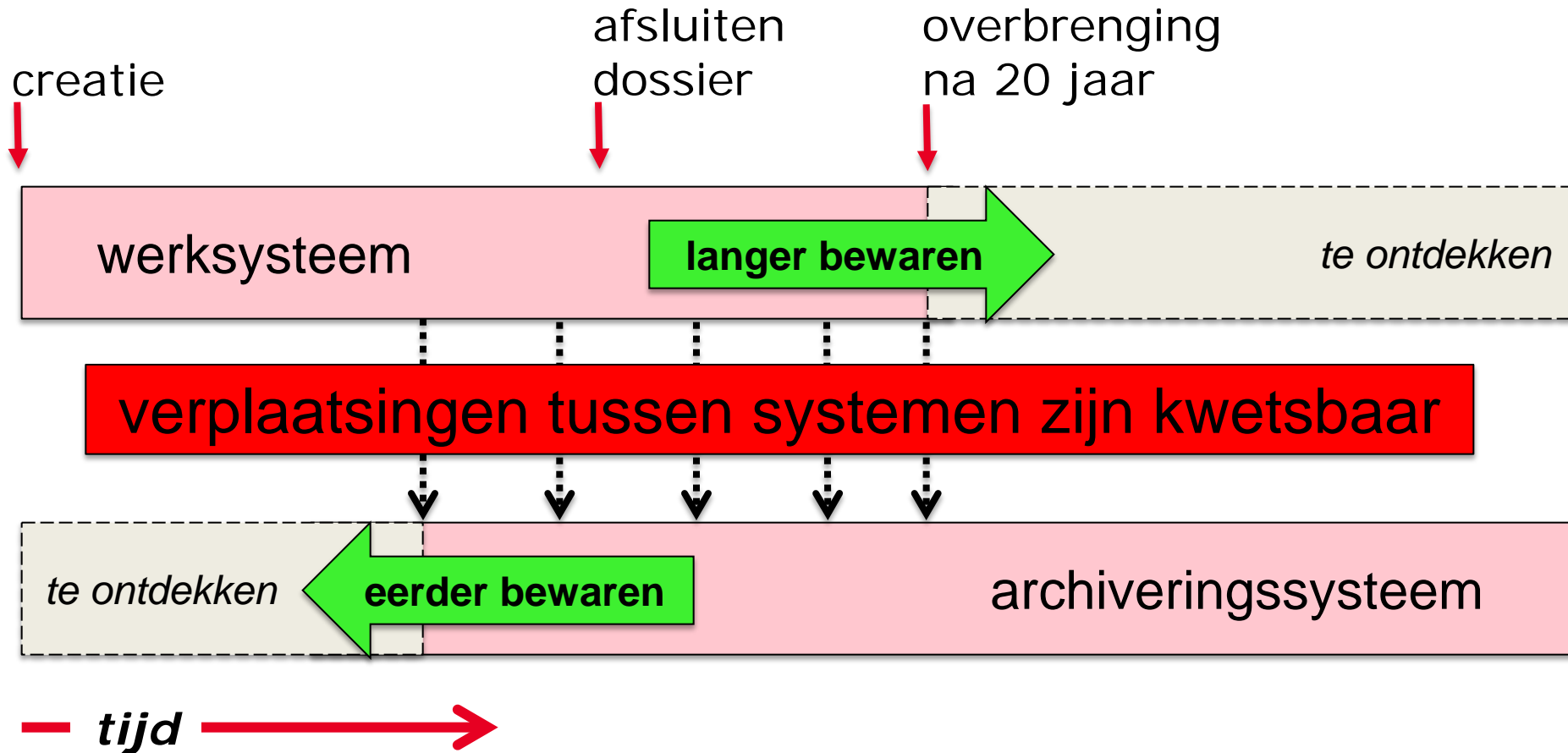

Traditioneel: gefaseerd beheer

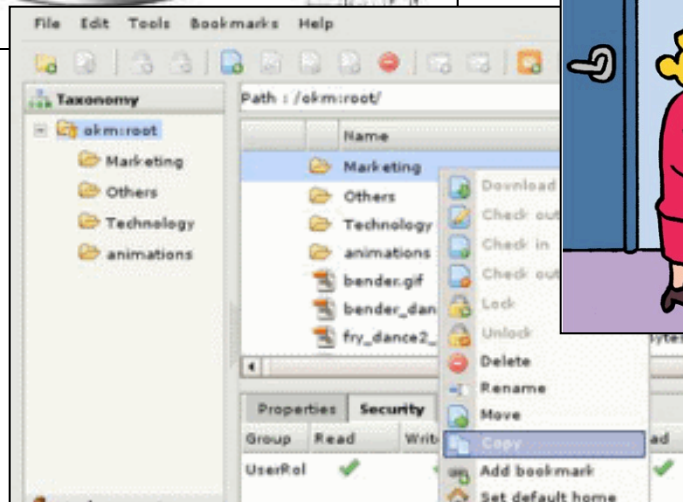
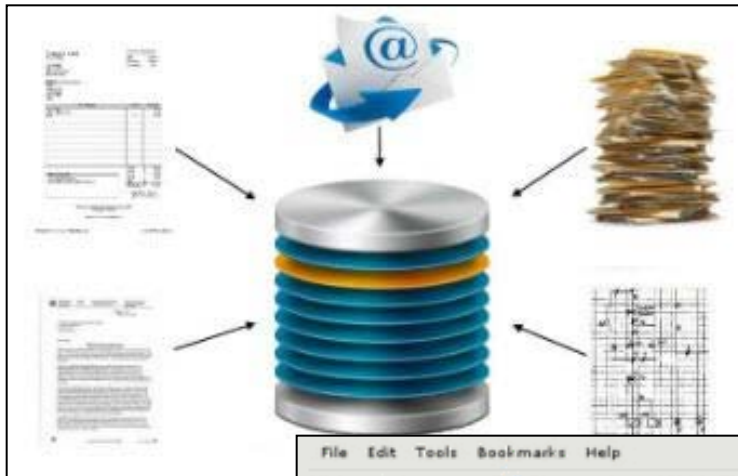

Ontwikkeling

DMS, RMA, e-depot: oplossing of probleem?

Frisse blik

- Digitaal archiveren kan overal!!!
- Mits aan de eisen van toegankelijkheid wordt voldaan
- Minimaliseer verplaatsen van informatie
- Alleen verplaatsen als systeem uitgefaseerd wordt
- Waar mogelijk gescheiden bewaren

- **Voor alles: stel het werksysteem centraal!**

Traditioneel: Dat regelt de archivaris

Frise blik: Archivering 'by design'

Eisen stellen aan ontwerp informatiesystemen

eisen bepalen

P Ontwerpen
(Plan)

D

A Bijstellen
(Acteren)

C Controleren

**verankeren in
informatiemanagementen**

Op verschillende niveaus

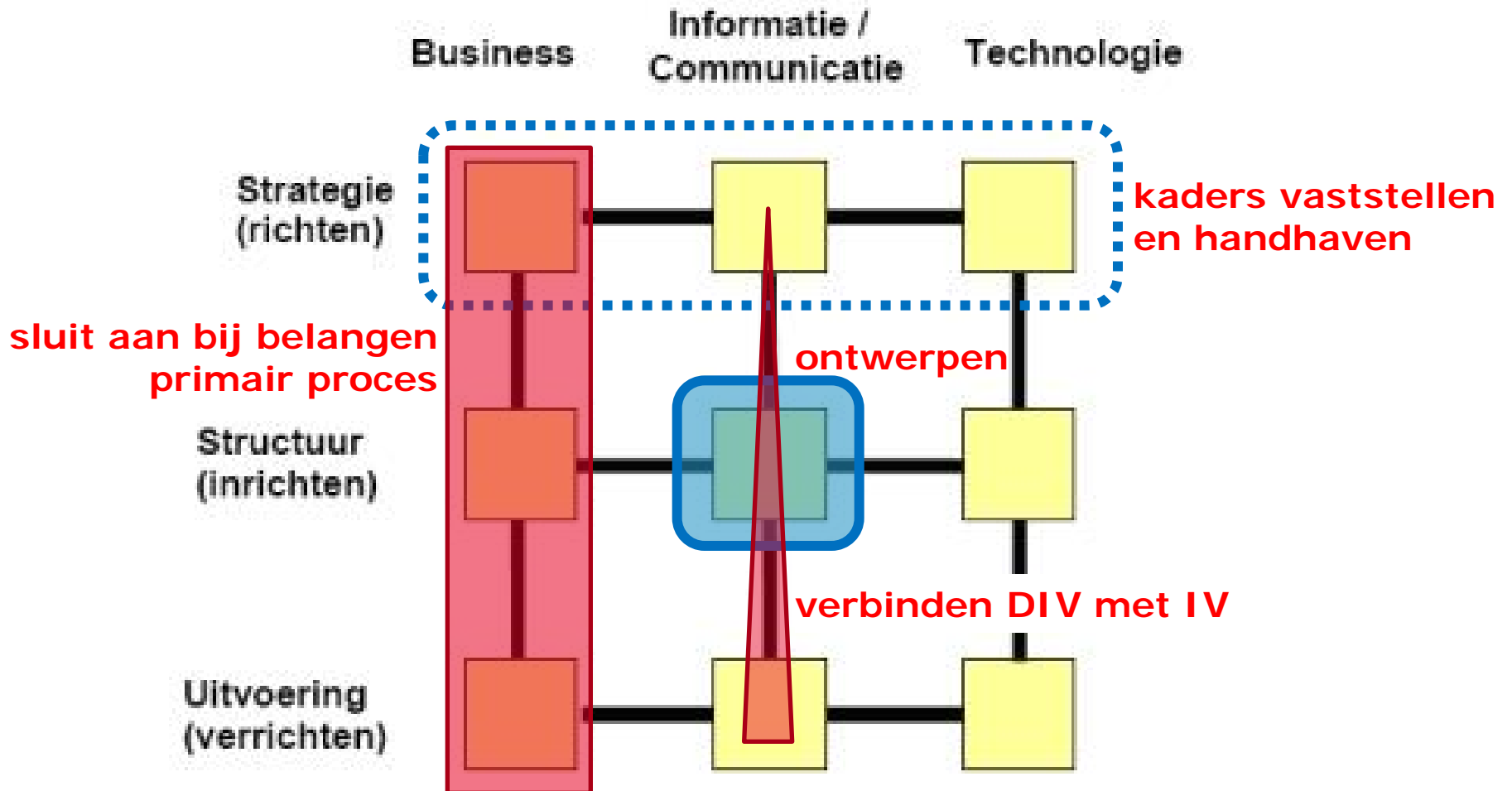
- overheid
- sector
- organisatie

meer:

- bij veranderingen
- bij hoge risico's

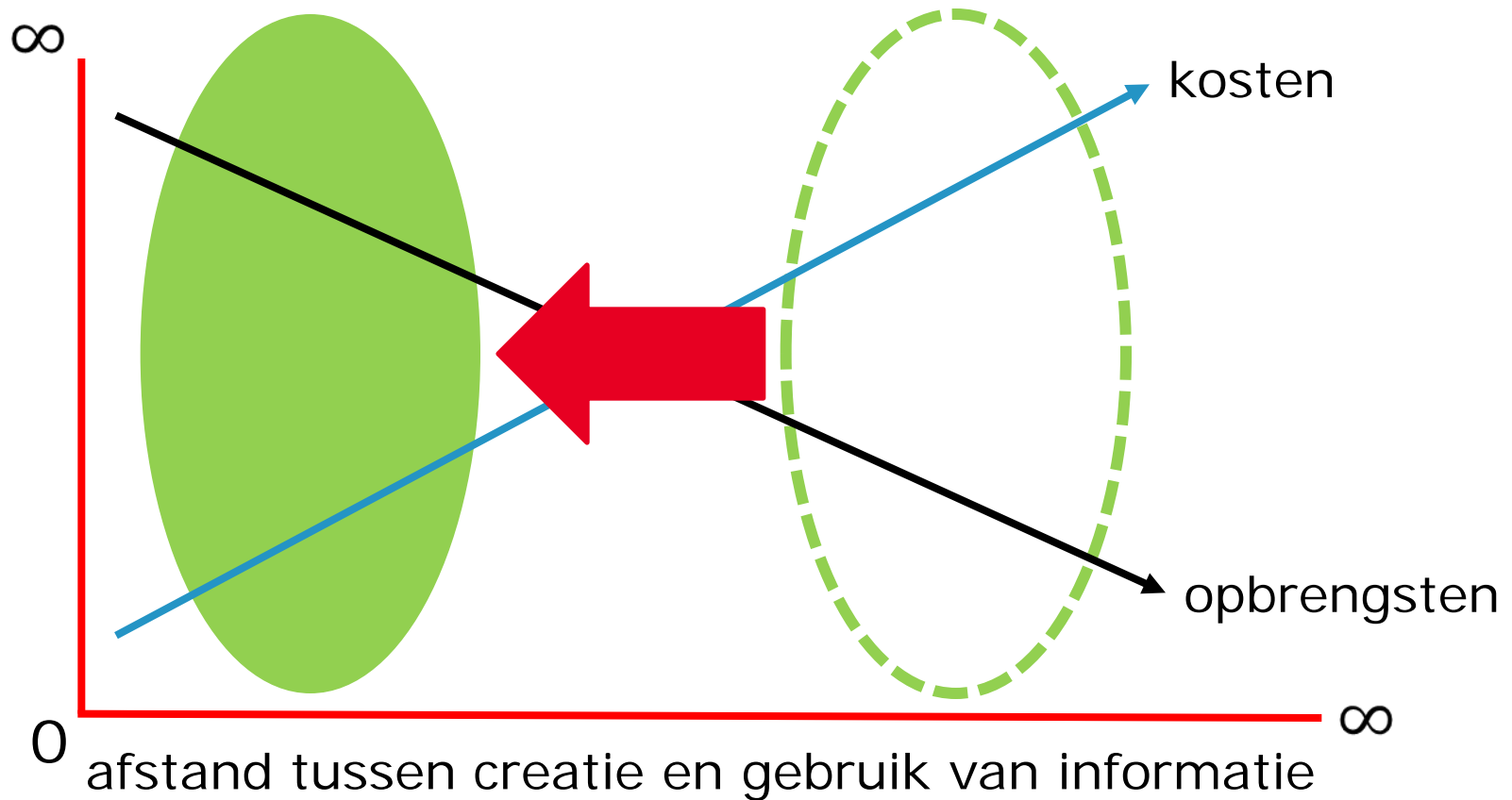

Rollen

Focus op gebruik dicht bij huis

DUTO-eisen

Welke eisen stellen we aan het ontwerp?

We Need:

- _____
- _____
- _____

DUTO

- Kern: 13 kwaliteitseisen voor informatiesystemen
- Achtergronden archivering (wat, waarom en hoe)
- Veel aandacht voor verkopen van het idee
- Implementatieadviezen
- Definities
- Werkvorm voor toepassing in de praktijk (DUTO-scan)

Voorbeelden DUTO-eisen

- Er is een informatiemodel
- Er is een selectielijst
- Er is een zoekfunctie
- Er is een exportfunctie
- Metagegevens zijn vastgelegd
- Export voldoet aan standaard formaat

Bestaande kaders vs DUTO

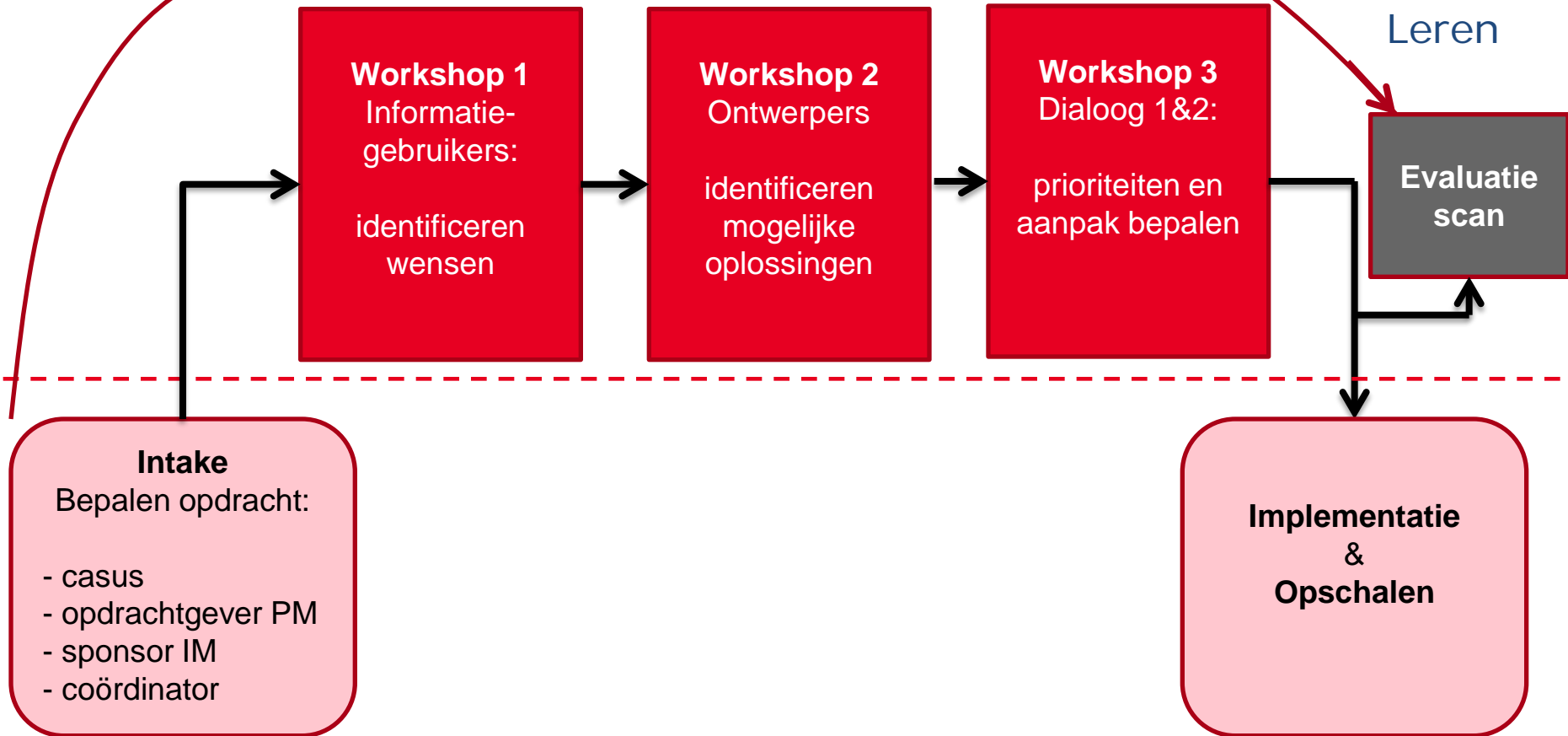
- Zoals: ISO 15489, Baseline Rijk, KIDO, RODIN
- Inhoud:
 - Gericht op archiefsysteem, DUTO op werksysteem
 - Veel niet ter zake doende en niet-functionele eisen, zoals:
 - › Hoe managers en professionals hun werk moeten doen
 - › Hoe de oplossing er uit ziet
- Doelgroep: archiefprofessionals vs informatieprofessionals
- Beheer:
 - Weinig marketing
 - Weinig ondersteuning
 - Vaak niet onderhouden. Leerpunten niet verwerkt

DUTO-scan

DUTO scan

DUTO-scan canvas

CASUS: Renovatie Piet Heintunnel

Gebruikers

Toekomstige raadplegers van informatie

Verandercontext

Ontwikkelingen die zorgen voor veranderingen in werkproces en applicaties

- Programma modernisatie assetmanagement
- Reorganisatie gemeente

Werkproces

Activiteiten waar informatie uit voort komt

output

Informatie

Informatie die ontvangen en gemaakt wordt

externe input

Applicaties

Waar informatie bewaard en beheerd wordt

DUTO-scan canvas

DEELNEMERS

STAPPEN

	Intake casus beschrijven, deelnemers bepalen, afspraken maken	Workshop 1 vanuit use cases bepalen van wensen en knelpunten	Workshop 2 bepalen mogelijke ontwerpkeuzes m.b.t. wensen en knelpunten	Workshop 3 prioriteren ontwerpkeuzes op wenselijkheid en haalbaarheid	Presentatie ontwerpkeuzes aan opdrachtgever en co-sponsor	Evaluatie verbeterpunten voor methode en DUTO, bespreken vervolgstappen
Rollen						
Coördinator	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Opdracht-gever	✗	✗	✗	✗	✓	✓
Co-Sponsor	✗	✗	✗	✗	✓	✓
Gebruikers raadplegers van informatie	✗	✓	✗	✓	✗	✗
Ontwerpers van informatiesysteem	✗	✗	✓	✓	✗	✗
DUTO-adviseur	✓	✓	✓	✓	✓	✓
moderator	✗	✓	✓	✓	✗	✗
Accountmanager	✓	✗	✗	✗	✗	✓

Uitgevoerde en lopende scans

Uitgevoerde DUTO-scans

Raad
van State

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

HOGE RAAD DER NEDERLANDEN
HR

× Gemeente
× Amsterdam

RDW

de Rechtspraak

Belastingdienst

POLITIE

Autoriteit
Consument & Markt

DeNederlandscheBank

wateronet

na
nationaal archief

c B G
M E B

College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

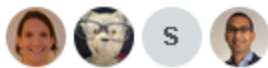
provincie
GELDERLAND

Acquisitie [10]

...

Min OCW - vervanging eDOCS naar Suite 16

8

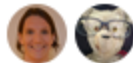

VWS/CCMO

Openbaar Ministerie

2

Kansspelautoriteit

1

Een kaart toevoegen...

Intake

...

IenM: Omgevingswet - Aanvragen en melden

19

Min OCW /BZK - emailarchivering RAI

3

OCW/BZK (Rijk aan Informatie) - Interdepartementale samenwerking

13 6/13

Een kaart toevoegen...

Lopend [5]

...

Provincie Zeeland

10 nov. 42

Rechtsketen

15

MH17

3

Min BuZa - hulp aan NL in het buitenland

27 3/13

RDW (adviesworkshop)

7

Een kaart toevoegen...

Rapportage en

Gemeente Amst

24

Een kaart toevoegen...

Casus DUTO-scan

VOORBEELD

DUTO-scan canvas

CASUS: Renovatie Piet Heintunnel

Gebruikers

Toekomstige raadplegers van informatie

- Beheer en onderhoud
- politieke en financiële verantwoordelijkheid
- bezwaren en beroepen
- preventie en bestrijding van rampen
- toekomstige renovaties
- historisch onderzoek

Verandercontext

Ontwikkelingen die zorgen voor veranderingen in werkproces en applicaties

- Programma modernisatie assetmanagement
- Reorganisatie gemeente

Werkproces

Activiteiten waar informatie uit voort komt

- Project renovatie tunnel: **output**
- besluitvorming
 - projectmanagement
 - aanbesteding
 - uitvoeringaanbesteding
 - boekhouding
 - etc.

externe input

Informatie

Informatie die ontvangen en gemaakt wordt

- besluiten, rapportages
- ontwerpen
- bestemmingsplannen
- aanbestedingen
- offertes
- begrotingen
- onderzoeksrapporten (o.a. bodem, veiligheid)
- etc.

Applicaties

Waar informatie bewaard en beheerd wordt

- assetmanagement
- system engineering
- financieel
- projectplanning
- CAD-CAM
- mail
- contractmanagement

Gebruikerswensen Piet Heintunnel

G1	De historie (versiegeschiedenis) van informatieobjecten is op te vragen. Afhankelijk van de relevantie
G2	Informatie over dialoog tussen politieke besluitvorming en technische planning & uitvoering blijft behouden
G3	Informatie is beschikbaar in duurzame bestandsformaten. Met name bij modelinformatie
G4	Informatie is voorzien van juiste en volledige metadata
G5	Informatieobjecten zijn beschikbaar onafhankelijk van data hosting en software systemen (Geen vendor lock-in)
G6	Informatie is doorzoekbaar in samenhang met de context. Bijvoorbeeld een juridisch contract is zonder context (zoals achterliggende besluitvorming) niet begrijpelijk.
G7	Iedereen die belang heeft bij de informatie kan daar ook bij
G8	Er is een legenda van technische termen en systemen die gebruikt worden
G9	Gebruiker kan er van opaan dat informatie volledig en up to date is
G10	Projectmedewerkers zijn goed geïnstrueerd over wat ze moeten doen om informatie duurzaam toegankelijk te houden
G11	Een goede zoekfunctionaliteit die informatie ontsluit zonder dat men in allerlei verschillende systemen hoeft te kijken

Aanbevelingen algemeen

- Schrijf duurzame formaten voor
- Persistent identifier voor elk informatieobject en asset
- Metadata:
 - Verwijzing naar gerelateerde assets
 - Transactiestap
- Viewers voor alle formaten voor iedereen
- Maak een overkoepelend informatiemodel

Aanbevelingen bewaren

- Bewaren na afsloop project, kiezen:
 - In werksysteem: duurzaam toegankelijk maken
 - In e-Depot: export van werksysteem naar e-depot
- Richt centrale toegang in
- Aansluiten op centrale toegang:
 - Werksystemen die blijven bestaan
 - E-depot
- Lange termijn: doelarchitectuur assetmanagement
 - Scheiding data, werksysteem en toegankelijkheid

DUTO-adviseur

Profiel DUTO-adviseur

- Kennis
- Houding
- Vaardigheden

Interesse voor deelname aan netwerk

- Is er behoefte bij archiefvormers in verzorgingsgebied
- Interesse om als DUTO-adviseur deel te nemen
- Commitment vanuit management archiefinstelling
- Randvoorwaarden

Stappen om het netwerk te ontwikkelen

Afronding

Afronding en vervolg

- Afspraken
- Volgende bijeenkomst
- Zijn er nog vragen, hebben jullie iets gemist
- Presentatie en gemaakte afspraken worden rondgestuurd
- Is er behoefte aan aanvullende informatie